

Undervisning, ja, saa bliver Forholdet jo et ganske andet, saa kan der være Grund til at gaa ind paa det, men saaledes som det nu ligger for, kan jeg ikke se, at vi have nogen Grund til at fremtvinge denne Bevilling, som den højtærede Minister har erklæret, at han egentlig talt helst er fri for, og som han knap ved, hvad han skal bruge til. Det er efter min Mening ikke en heldig Maade at behandle Finansloven paa, at man fremtvinger Bevillinger mod Ministerens Ønske og Anskuelse.

Det andet Forslag, hvor jeg ligeledes kan tale ikke alene paa egne, men ogsaa paa et andet æret Medlems Vegne, er det Forslag, som den højtærede Indenrigsminister har stillet om at bevilge 300,000 Kr. til Udvidelse, Forbedring og Uddybning af Neksø Havn paa Bornholm. Jeg kan i mangt og meget henholde mig til, hvad den ærede sidste Taler udtalte i saa Henseende. Ogsaa os forekommer det, at det er en ligefrem Svikmølle, vi her komme ind i. Vi have til bornholmske Havne bevilget meget betydelige Summer Landet rundt. Det er ikke noget stort Land, men det har en Masse Havne, og vi have vistnok bevilget til omtrent dem alle sammen, fordi vi mente, at det var ikke mere end billigt. Bornholm er et lille Land, der var ingen Udsigt til, at det skulde faa Jærnbaner, altsaa maatte vi dog søge at udvikle Kommunikationsmidlerne for det saa godt som muligt derigennem, at vi bevilgede betydelige Pengebeløb til Havne, og det have vi gjort direkte og indirekte. Saa gik man til — jeg skal ikke kunne sige, om der var nogen særdeles Grund til at gøre det — ogsaa at hjælpe Bornholmerne til at faa en Jærnbane, og saa snart de nu begynde paa at bygge den, kommer der fra den ene af de Byer, i hvilken Jærnbanen skal udmunde, stor Staahej om, at vi nu endelig maa hjælpe dem i den frygtelige Konkurrence, den kommer til at lide under, naar den kommer i Forbindelse med den større By, Rønne. Paa den Maade blive vi aldrig færdige med saadanne Bevillinger til denne Ø. Nu kan man sige, at man bliver i det hele taget aldrig færdig med Samfærdselsbevillinger, det er ganske sandt, men i Forhold til Øens Størrelse og Indbyggerantal turde der være faa Steder i Landet, hvortil der er bevilget saa meget som til den. Men hertil kommer en anden Ting, som for mig ganske vist er af afgørende Betydning. Jeg tror ikke, at det er rigtigt paa den sydøstlige Kyst af Bornholm at bygge en stor og temmelig dyb Havn. Den skal ganske vist

indtil videre kun være paa 16 Fod, men hele Planen er dog beregnet til en 18 Fods Havn. Jo flere vel indrettede og dybe Havne der findes ovre paa Bornholm, des mere Fristelse er der for en fremmed Magt til i Tilfælde af Krig i Østersøen at sætte sig fast paa Bornholm. Det er en Frygt, som ikke alene jeg, men mange nære, og det forekommer mig, at det er et Spørgsmaal, som den høje Regering skulde tage under ganske overordentlig nøje Overvejelse, inden den som nu i Aar i allersidste Øjeblik kommer med et Forslag til os om at bevilge 300,000 Kr. til Neksø Havn. Man kan naturligvis sige, at Rønne Havn er endnu dybere, og der er en Havn ude ved Kristiansø, som ligeledes er dybere, men Rønne Havn ligger jo paa den anden Side af Kysten, hvilket allerede gør nogen Forskel, og Kristiansø Havn er ganske vist meget dyb, men ogsaa meget lille og næppe skikket til at modtage mere end ganske enkelte store Skibe. Dette er som sagt for mig en afgørende Grund til, at jeg for mit Vedkommende vil sige nej til det af den højtærede Indenrigsminister stillede Forslag.

Saa kommer jeg til et Forslag, hvor jeg er den eneste Opponent. Jeg har ved en tidligere Lejlighed, under Tillægsbevillingslovens 1ste Behandling, udtalt mig om det og mod det. Det er nemlig det, at Udvalget under Nr. 57 stiller Forslag om en Bevilling af 200,000 Kr. ud over de i Henhold til Loven om Alderdomsunderstøttelse fastsatte 2 Mill. Kr. til Kommunerne som Statens Andel af Alderdomsforsørgelsen. Meningen med de 200,000 Kr. er jo den at komme bort fra Lovens bestemte Fastsættelse af, at Staten kun har at tilskyde indtil 2 Mill. Kr., saaledes at kun den anden Grænsebestemmelse i Loven bliver staaende tilbage, nemlig den, ifølge hvilken Kommunerne ikke kunne faa mere end Halvdelen af deres Udgifter til Alderdomsunderstøttelsen erstattet. Naturligvis kan man jo gennem Finansloven forandre bestaaende Love; det have vi gjort saa tit; det er der i og for sig ikke noget i Vejen for, skønt man principielt set maa sige, at det er ikke den heldigste Vej at forandre Love paa; men det kan gøres, naar alle ere enige derom. Men her er der et Forslag, som Regeringen i alt Fald indtil videre har modsat sig. Jeg tror ikke, at det, naar Regeringen eller et af Tingene — hvorledes det andet Ting vil stille sig, kan jeg jo ikke vide noget om — modsætter sig et Forslag paa Finansloven, hvorigennem en bestaaende Lov vil blive